Nationaal Programma Landelijk Gebied / Stikstof

Themaraad 16 mei 2023

Inhoud

- Uw opdracht: A-onderwerp stikstof
- Wat doen we al?
- Nationaal en provinciaal beleid
- De verschillende opgaven binnen het landelijk gebied
- Gebiedsgerichte aanpak

Uw opdracht: dossier stikstof

- Mee te werken aan verbetering van de natuur
- Hierin samen met de raad op te trekken
- Zorg te dragen voor een gebiedsgerichte aanpak
- Daarbij rekening houden met de balans tussen natuur, landbouw en economische ontwikkelingen
- De agrariërs te steunen bij de transitie naar een sector die economisch sterk genoeg is om de omslag naar kringlooplandbouw te maken
- Zich in te spannen om alle maatschappelijke partners, de natuurorganisaties, grondeigenaren en –gebruikers in het gebiedsproces te betrekken

Wat doen wij nu

- Persoonlijke begeleiding voor agrariërs
- Regiodeal en LEADER
- Werkgroep stikstof
- Provinciaal Programma Landelijk Gebied

Regio Deal Zuidoost Friesland

Werkgroep stikstof

- Doel: toekomstperspectief van agrariërs
- Keukentafel gesprekken
  - Door onafhankelijk bureau
  - plannen van de ondernemers in dit gebied.
  - informatie vertrouwelijk.

⇒ grote lijnen wat dit gebied kan leveren in de stikstofopgave.

⇒ aangeven waar ondersteuning nodig is.

Betrokken bij Fries Programma Landelijk Gebied

- Provinciale stuurgroep en wethoudersoverleg: Jan van Weperen
- Provinciale klankbord- en werkgroep: Michel Hania (ambt.)

Waarom?

- Zorgen dat er duidelijkheid komt waar het kan!
- Bekend zijn met de opgaven
- Gebiedsgerichte aanpak: aandacht voor provinciegrens

Nationaal programma NOVEX

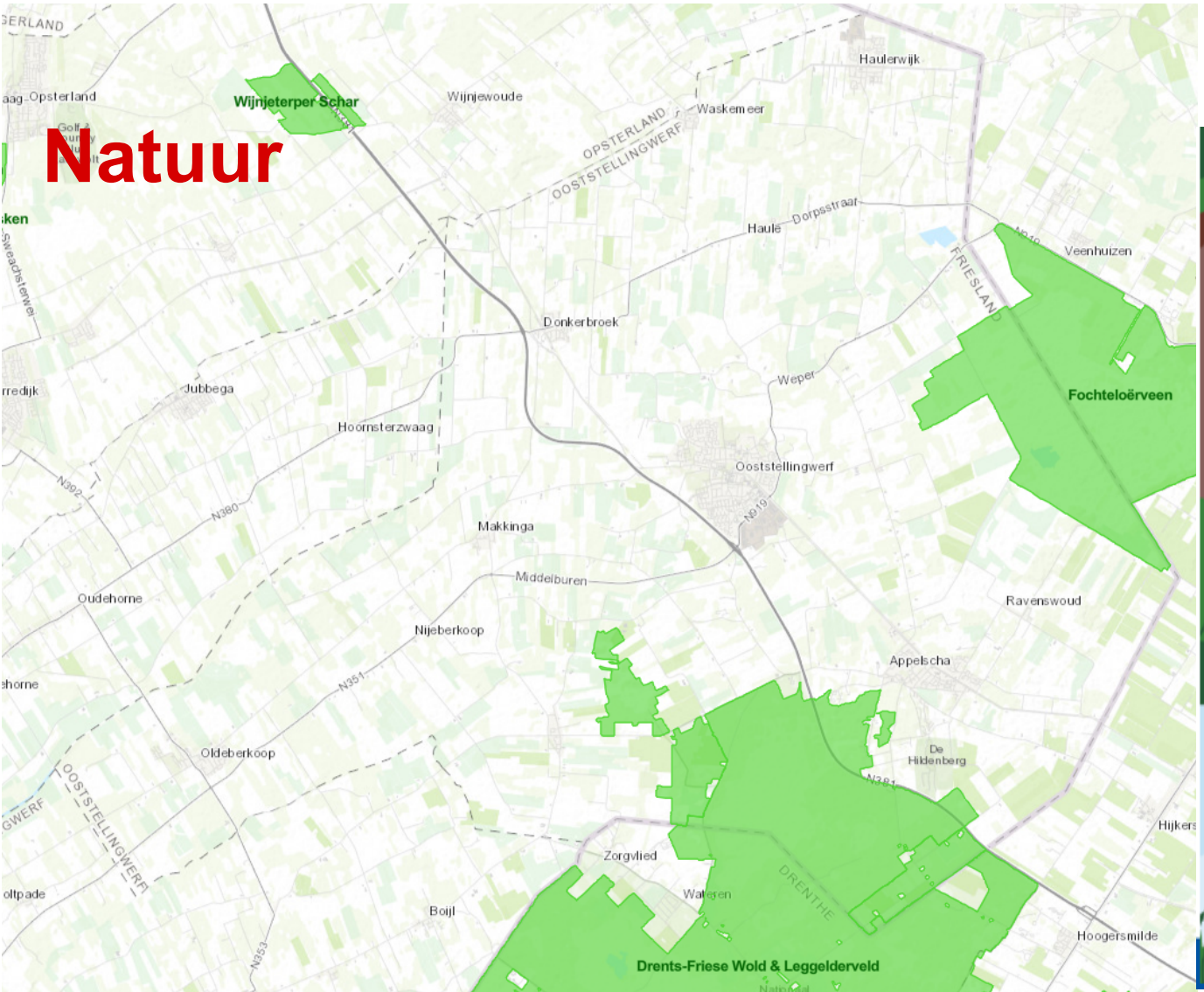
- Perspectief 1: Natuur en landbouw
- Perspectief 2: Ordenende netwerken energie en economie
- Perspectief 3: Leefbare steden en regio's

- Speciaal NOVEX gebied = Lelylijn

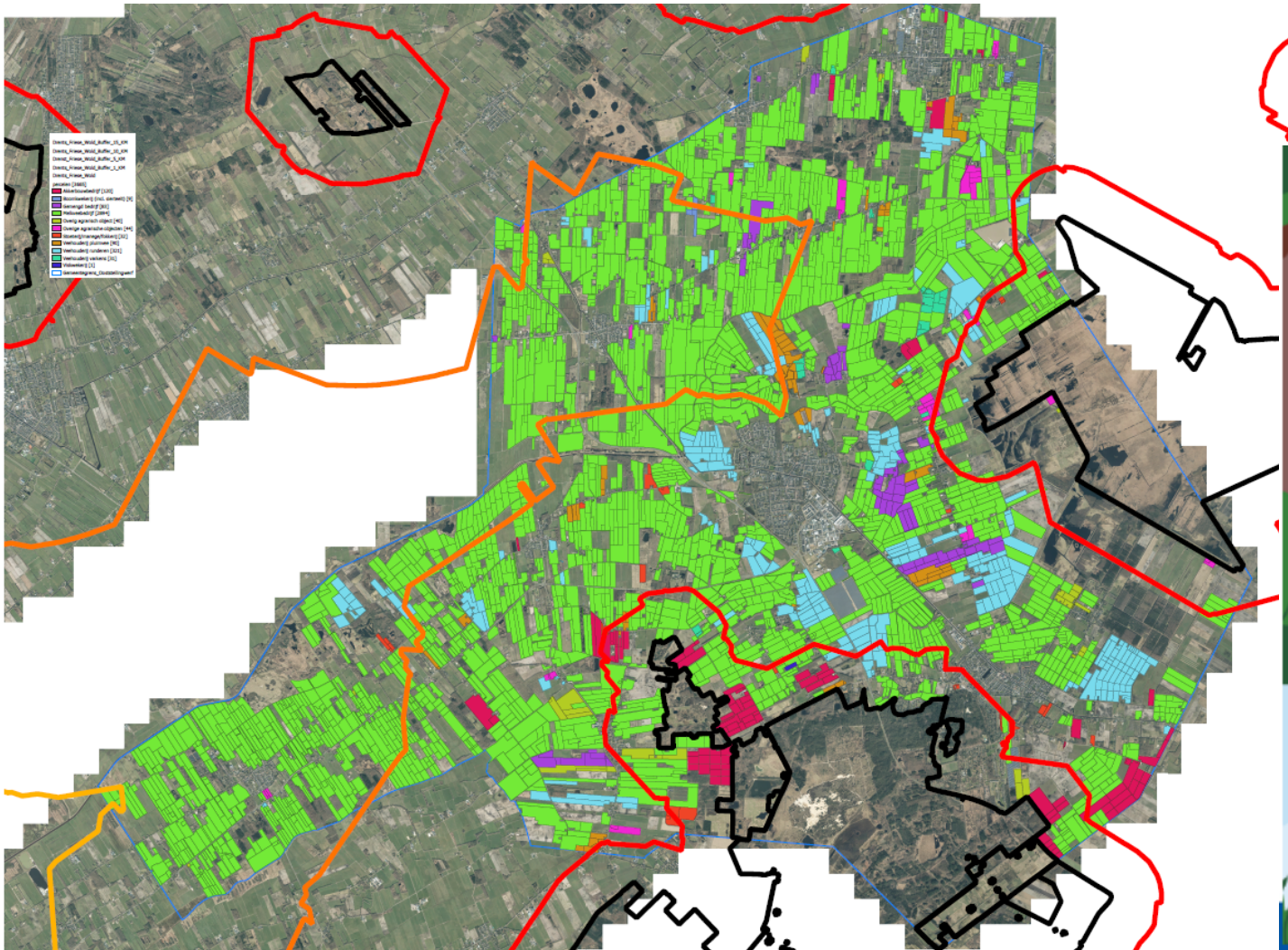

Ons toekomstbestendig landelijk gebied
Een gezamenlijke gebiedsgerichte aanpak voor een gezonde leefomgeving
Ruimte voor nieuwe (economische) ontwikkeling
Schone lucht
Beter omgaan met extremere weers-omstandigheden
Mestverwerking en -opslag
Waterkwaliteit
Ruimte voor water
Bescherming en instandhouding Europese beschermde soorten
Schoon drinkwater
Bijen en bestuiving
Herstel en biodiversiteits-winst
Voor natuur: schoon water en hoog waterpeil
Voor landbouw: laag waterpeil
Tegengaan broeikas-gassen landbouw en landgebruik
Natuur
Water
Klimaat
Europese richtlijnen
Vogel- en habitatrichtlijn (VHR)
Kaderrichtlijn Water (KRW)
Internationale klimaat-doelen voor landbouw en landgebruik

Natuur

Wijnjeterper Schar
Wijnjewoude
Haulerwijk
Waskemeer
OPSTERLAND
OOSTSTELLINGWERF
Haule
Dorpsstraat
Veenhuizen
FRIESLAND
Donkerbroek
Weper
Fochteloërveen
Jubbega
Hoornsterzwaag
Ooststellingwerf
N392
N380
N919
Makkinga
Middelburen
Oudehorne
Ravenswoud
Nijeberkoop
N351
Appelscha
Oldeberkoop
De Hildenberg
N381
Zorgvlied
DRENTHE
Wateren
Boijl
Hoogersmilde
N353
Drents-Friese Wold & Leggelderveld

Bescherming en instandhouding Europese beschermde soorten
Bijen en bestuiving
Herstel en biodiversiteits-winst
Natuur
Vogel- en habitatrichtlijn (VHR)

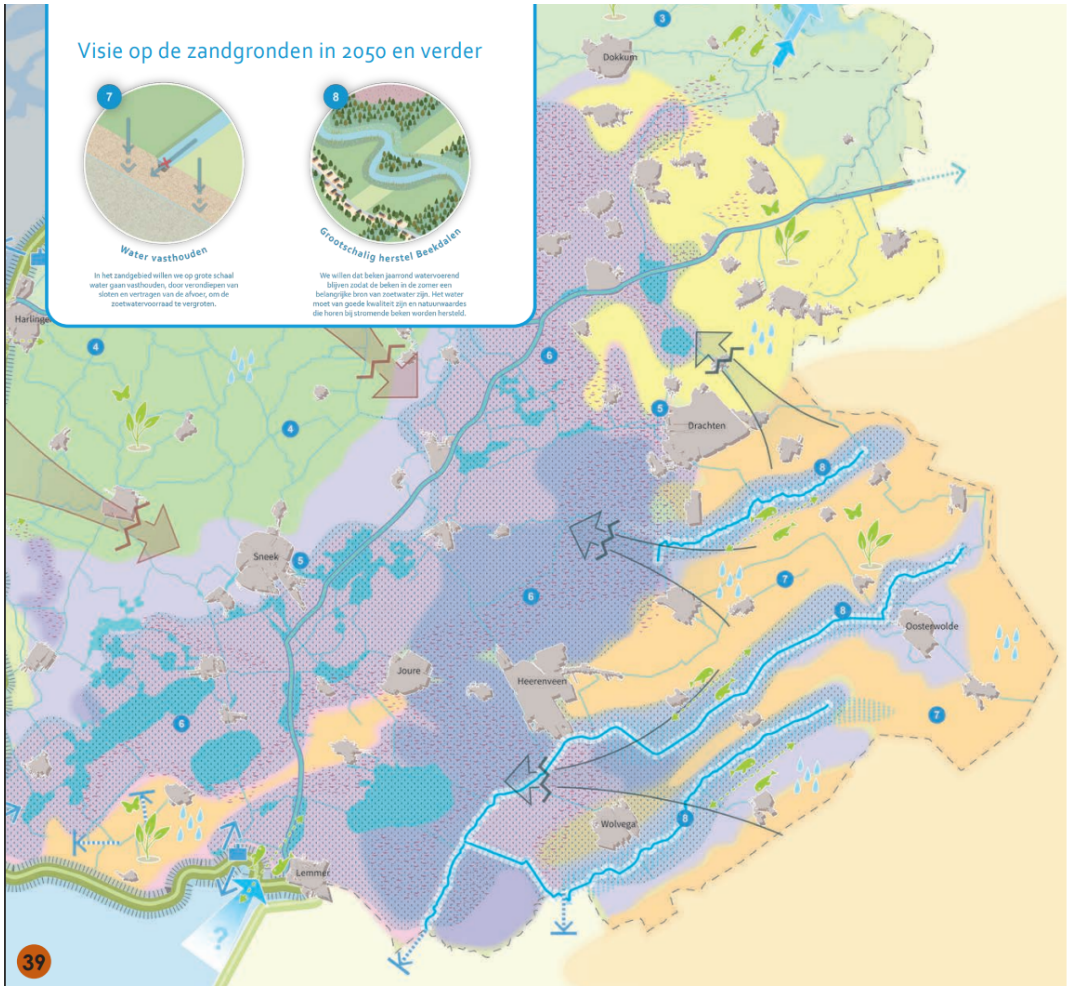

Bescherming
en instandhouding
Europese beschermde
soorten
Bijen en bestuiving
Herstel en
biodiversiteits-
winst
Natuur
Vogel- en
habitatrichtlijn
(VHR)

Schoon (drink)water

Klimaatbestendig

Terugbrengen broeikasgassen

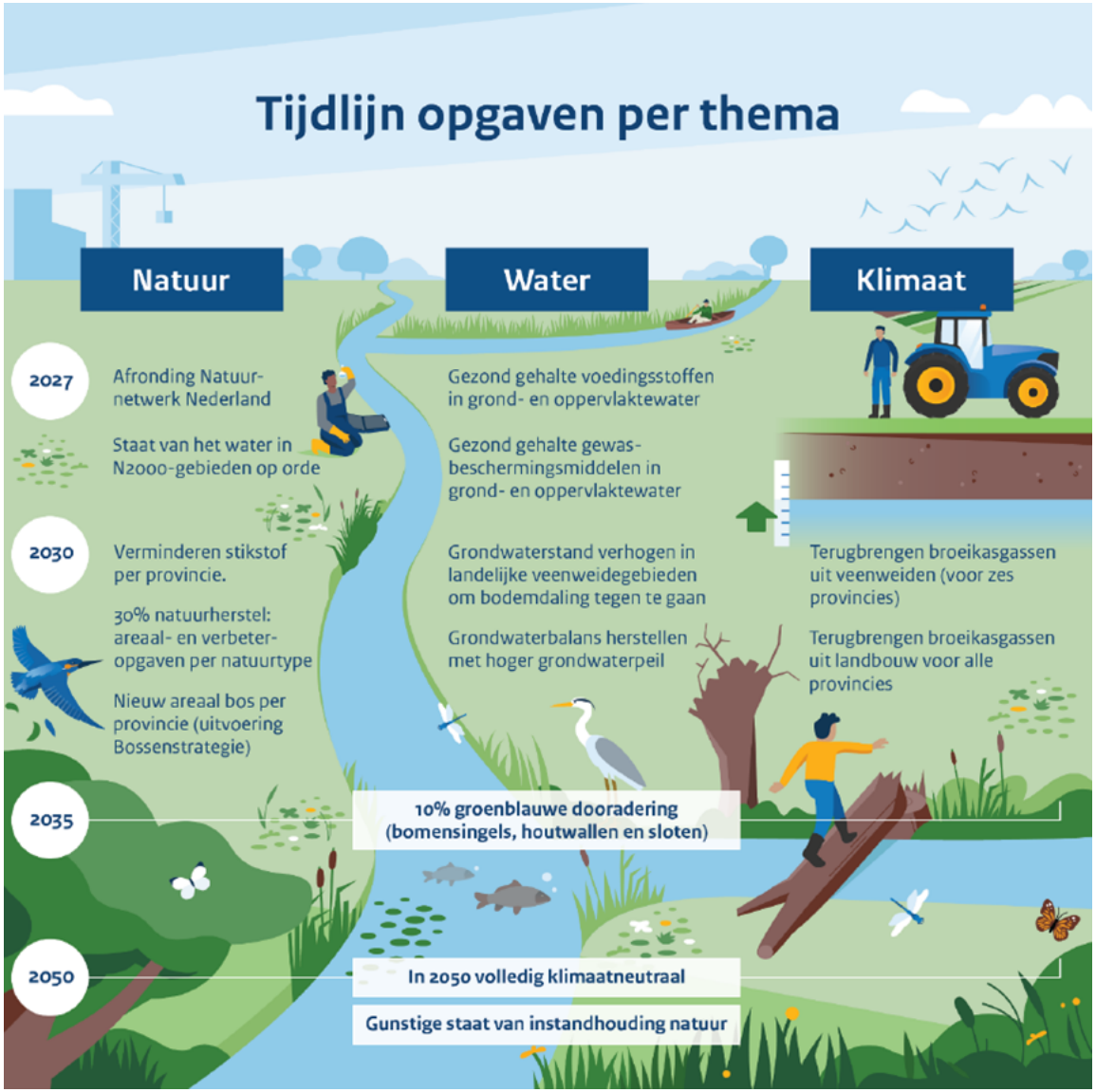
- CO_2, bijvoorbeeld door:
  - Elektrificeren van machines / blauwe diesel
  - Verminderen vervoersbewegingen
  - Duurzame energie
- Methaan, bijvoorbeeld door:
  - Management & innovatie
  - Inkrimping veestapel
  - Veenoxidatie tegengaan

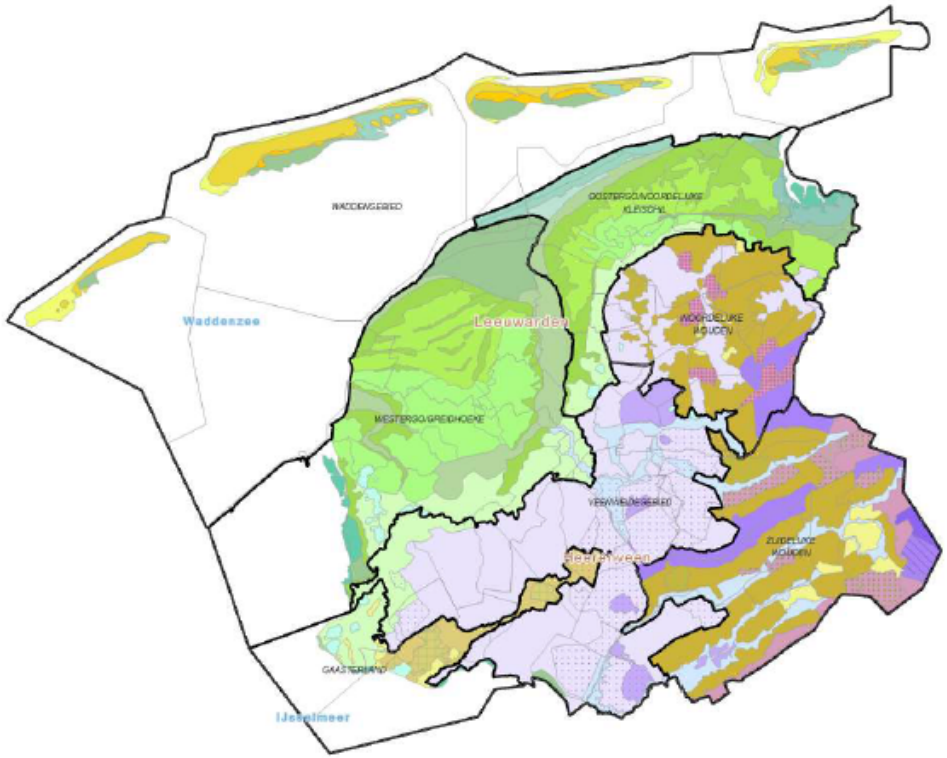
Versterken brede welvaart

Tijdlijn opgaven per thema
Natuur
Water
Klimaat
2027
Afronding Natuur-netwerk Nederland
Staat van het water in N2000-gebieden op orde
Gezond gehalte voedingsstoffen in grond- en oppervlaktewater
Gezond gehalte gewas-beschermingsmiddelen in grond- en oppervlaktewater
2030
Verminderen stikstof per provincie.
30% natuurherstel: areaal- en verbeter-opgaven per natuurtype
Nieuw areaal bos per provincie (uitvoering Bossenstrategie)
Grondwaterstand verhogen in landelijke veenweidegebieden om bodemdaling tegen te gaan
Grondwaterbalans herstellen met hoger grondwaterpeil
Terugbrengen broeikasgassen uit veenweiden (voor zes provincies)
Terugbrengen broeikasgassen uit landbouw voor alle provincies
2035
10% groenblauwe dooradering (bomensingels, houtwallen en sloten)
2050
In 2050 volledig klimaatneutraal
Gunstige staat van instandhouding natuur

Hoe? Gebiedsgerichte Aanpak

Uitgangspunten gebiedsgerichte aanpak FPLG

- Samen met gebieden maatregelen invullen (het hoe).
- Insteek is om doelen te halen, maar discussie moet mogelijk zijn
- Aanpak gericht op brede welvaart
- Brede vertegenwoordiging: Agrariërs, natuur beherende organisaties, recreatie, inwoners

=> Komende maanden verder vorm geven

Transitie landbouw

Hoog-productieve landbouw	Meer-waardige landbouw	Blauw-groene diensten	Verbreden	Stoppen

Ruimtelijke ordening

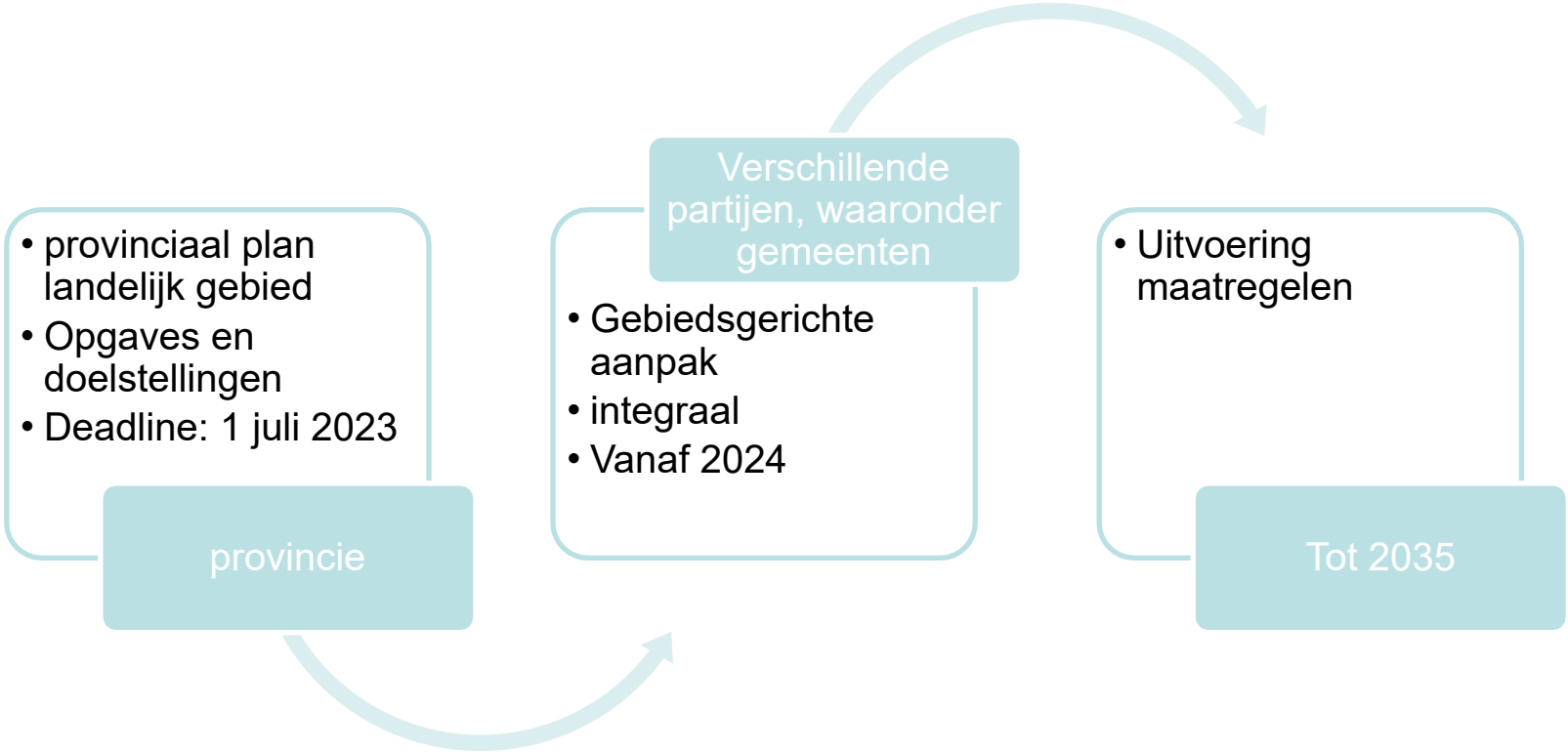
- monovergisters
- alternatieve teelten; ook bossen
- vrijkomend agrarisch vastgoed

Proces en verantwoordelijkheid

Resumé

- Mee te werken aan verbetering van de natuur
- Hierin samen met de raad op te trekken
- Zorg te dragen voor een gebiedsgerichte aanpak
- Daarbij rekening houden met de balans tussen natuur, landbouw en economische ontwikkelingen
- De agrariërs te steunen bij de transitie passend bij het gebied
- Zich in te spannen om alle maatschappelijke partners, de natuurorganisaties, grondeigenaren en –gebruikers in het gebiedsproces te betrekken

Samen optrekken met de raad

- Reactie naar provincie op 1e ontwerp FPLG
- Het onderwerp verder verkennen d.m.v. raadsexcursie(s)
  - Mestvergister (17 mei)
  - Natuur
  - Water
  - Versterking (sociaal-economisch) platteland
- Klankbordgroep / commissie vanuit de raad ?
- Startnotitie na de zomer